

Avoin hallinto MMM:ssä

1. Toimintasuunnitelma vv. 2013-15 ja sen toteutus
MMM:n hallinnonalan Avoin hallinto –
verkostotapaaminen 20.4.2015, Maanmittauslaitos
Pekka Alhojärvi

Avoin toiminta: tavoite ja toimenpiteet

- **Tavoite: Avoimuus integroidaan entistä kiinteämmin MMM:n keskeisiin prosesseihin ja toimintoihin**
- **Lähestymistavat:** hyvät kokemukset ja käytännöt, kokeilut, integroidaan läpäisyperiaatteella prosesseihin ja toimintoihin normaaleiksi käytänteiksi, usein poikkihallinnollisesti
- **Säädösvalmistelu**
- **Talous- ja tulosohjaus**
- **Strategiaprosessit** ja strategioiden valmistelun kehittäminen
- **Kartoitus hyvistä käytännöistä** jatkuvaa sekä MMM:ssä että hallinnonalalla; käynnistetty **pilotteja:** 1) Susien hoitosuunnitelman laadinta; 2) Tulvariskien ennakointi/vesistöjen kunnostus; 3) Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2015-20; 4) Biotalousstrategian toteuttaminen; 5) Tutkimusstrategian päivitys (2015); 6) Elintarviketurvallisuusselonteon seuranta; 7) Seurannan ja arvioinnin menetelmien kehittäminen ja testaus
- Kerätty **henkilöstöltä näkemyksiä** MMM:n ulkoisen ja sisäisen AH:n kehittämisen tarpeista sekä suunniteltu kehittämistoimintoja palautteen mukaisesti
- MMM:n **sosiaalisen median** ohjeiden laajeneva jalkauttaminen, twitterin ja muiden kanavien laajentuvan käytön edistäminen, www.Otakantaa.fi sivuston käyttökoulutusta, arvioidaan ja testataan muita relevantteja sivustoja kuten www.lausuntopalvelu.fi sekä liitetään niitä mukaan pilottihankkeisiin kokeiluina.
- Lisätään avoimia ja etäseurattavia kokouksia sekä kehitetään niiden muotoja
- Jalkautetaan uudistettua MMM:n virkamiesten perehdyttämiskoulutusta, ml. AH

ruokaa ja luonnonvaroja

Selkeä kieli

- **Tavoite: Selkiyttää entisestään suomen ja ruotsin kielten käyttöä ministeriön keskeisissä prosesseissa, kehitysohjelmissa ja viestinnässä**
- Osallistuttu VN:n termityöhön ja muuhun kielen selkiyttämiseen liittyvään työhön, VNK:n kielipalvelun termityöhön ja alan VNHY:n kehittämistyöhön; VNHY:n koordinoiva rooli
- Osallistuttu VN:ssa järjestettäviin selkeän kielen koulutukseen, tapahtumiin ja kampanjoihin sekä selkeästä kielestä viestimiseen
- Osallistuttu Kv. Selkeän oikeus- ja sopimuskielen Clarity-järjestön toimintaan ja siirretty hyviä käytäntöjä MMM:ön; VNHY koordinoi vastaisuudessa
- Järjestetty henkilöstölle tarpeen mukaan suomen ja ruotsin kielen kielenhuoltoon, kirjoittamiseen, suulliseen kielenkäyttöön, viestimiseen ym. kieleen liittyvää koulutusta
- Liitetty AH:n pilottihankkeisiin: esim. kehitetään selkeän kielen käyttöä Manner-Suomen maaseutuohjelman toimeenpanossa ja viestinnässä yhteistyössä MAVIn kanssa
- Suunnitellaan yhteistyössä MML:n kanssa henkilöstölle selkeän kielen verkkokoulutusta, joka tarkoitus toteuttaa v. 2015 aikana
- MMM:n järjestämä koulutus ja muu kehittäminen
 - Säännöllisesti viestintä- ja vuorovaikutuskoulutusta kuten media- ja esiintymisvalmennusta; sulavasti someen – valmennusta; verkkosivujen ja esitteiden jatkuvaa päivitystä ja kehittämistä; selkeän kielen pilottiopetuksen suunnittelua (KOTUS)

Avoin tieto

- **Tavoitteet: Edistetään avoimen datan julkaisemista ja käyttöä osana tietohallinnon ja tutkimuksen sekä strategioiden kehittämistä MMM:ssä ja hallinnonalalla**
- **LYNET-yhteistyö** ja sen kehittäminen; mukana useampi hallinnonala: MMM, YM, TEM, LVM. Yhteydet OKM ja VNK ja ...
- **Avoimen tiedon kehittämisprosessit** ja –ohjelmat VN:n piirissä
- **Tietovarantojen avaaminen hallinnonalalla** (kartoitus ja ohjaus)
- **Sisällytetty MMM:n ÄLY-, digi- ja muihin uusittaviin strategioihin.**
- **Käytännön kokeilun edistäminen:** Esim. Älykäs kylä osana LVM:n ÄLY-strategiaohjelman jalkauttamista: 1. Digitalisaation edistäminen maaseudun kehittämisessä, identifiointi MMM:ssä, 2. Esivalmistelu: Digiturnaus, jossa ÄLYKYLÄ yhtenä teemoista; mukana HY/Ruralia- instituutti; 3. Teemaksi Manner-Suomen Maaseudun Kehittämisohjelmaan 2015-2020, MMM/TEM 4. Aihepiirin kehittäminen maakunta-, kunta- ja kylätasoilla erilaisten toimijoiden (oppilaitokset, pienyritykset, yhdistykset ja kansalaisjärjestykset, tutkimuslaitokset ym. toimesta); rahoittajina EU, MMM ja kunnat. Mukana Mavi ja ELY:t.
- Kokeilujen ja pilottien yhteisvalmistelua muidenkin hallinnonalojen kuten STM:n kanssa; haasteena **yhteiset kehittämiskonseptit** ja niiden luominen -> yhteistyö kuntaliiton ja kuntien sekä maakuntien kanssa
- Avoin tieto keskeisesti mukana ja **kanavana hallinto mahdollistajana** tematiikassa

Hallinto mahdollistajana

- **Tavoite: Edistetään kansalaisten osallistumista hallinnonalojen toimintojen valmisteluun ja toteutukseen**
- **Arviointia** keskeisten prosessien ja hallinnon roolista avoimemman toiminnan mahdollistajana ja hyvien ratkaisujen ja käytäntöjen **kartoittamista** koko hallinnonalalla
- **Hyvinä esimerkkinä** tarkasteltu vesistöjen kunnostustoimintaa, jossa hyödynnetään paikallisten ja alueiden yhteisöjen ja ihmisten omia aloitteita, ideoita ja talkootyötä. Toiminta perustuu Vesien kunnostusstrategiaan (2013) ja MMM:n vesitalousstrategiaan (2013) ja sitä ohjataan erityisesti ELY-keskusten tulohajauksen kautta
- Toisena esimerkkinä vesitalouden puolelta kehitetty **tulviin varautumisen** omaehtoisuuden vahvistamista, jossa viestinnällä ja paikkatietosovelluksilla parannetaan ihmisten tulvatietoisuutta ja varautumista tulvariskeihin, mukana Pelastuslaitos ja SYKE.
- Osallistuttu **VN:n muutostekijät-verkoston** työhön ja linkitetty AH MMM:n osalta siihen. Hyödynnetty tämän verkoston tuotoksia AH:n toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Työelämän, toiminta ja työskentelytapojen muutokset, toimitilatarpeet ja –ratkaisut keskiössä.
- Edistetty somen kasvavaa käyttöönottoa ja toteutettu uusia koulutusosioita.
- Kehitetään onnistunutta sidosryhmätyötä kohti entistä kattavampaa **kansalaiskuulemista ja osallistamista** yhteistyössä hallinnonalan laitosten kanssa
- Nivottu **AH osaksi uusien virkamiesten perehdyttämistä** MMM:ssä ja osaksi VN passia

Yhteistyön kehittäminen hallinnonalalla

- Jatketaan toimintasuunnitelmien ja muiden kehittämistarpeiden keräystä virastoilta ja laitoksilta sekä niiden hyvien käytäntöjen ja kokemusten kartoitusta. Valmistellaan mm. pilottihankkeiden avulla yhteisiä ja toisiaan täydentäviä toimintoja, esim. kohderyhmittäin.
- Valmistellaan hyvien käytäntöjen ja kokemusten esittelyä mm. VN:n piirissä sekä jalostetaan niistä tietoiskuja, viestintä- ja taustamateriaaleja ammatilliseen ja kansalaiskäyttöön yhdessä virastojen ja laitosten kanssa.
- Valmistellaan yhteistyön pohjalta yhteisiä pilottihankkeita tarpeiden mukaisesti. Lisäksi pilottihankkeita voidaan toteuttaa yhteistyönä sovitun työnjaon pohjalta virastojen ja laitosten kanssa. Tällaista on suunniteltu esim. Manner-Suomen maaseutuohjelmaan liittyen, joihin voidaan liittää entistä kohderyhmittäisemmät lähestymistavat ja tarpeet, sekä eri toimijat.
- Avoin tieto ja toiminta sekä selkeä kieli tulevat olemaan keskiössä esim. Maanmittauslaitoksen kanssa tehtävässä yhteistyössä.
- Osallistuttu yhteistyössä hallinnonalan virastojen ja laitosten kanssa AH:n 2. toimintaohjelman valmisteluun. Koetetaan tukea aktiivisesti alan virastojen ja laitosten toiminnan kehittämistä ja koordinoitua avoimen hallinnon puitteissa nykyisestäään.
- Pyritään suunnittelemaan ja mahdollistamaan entistä kansalaislähtöisempien ja esim. kohderyhmittäisten kokeilujen ja hyvien käytänteiden luomista yhteistyössä muiden hallinnonalojen ja kuntahallinnon kanssa.

